

פרוטוקול מס. 29/27 ז' 2468

מישיבת ועדת החוקה חוק ומשפט, שהתקיימה
ביום ד', ט"ו בשבט תשי"ח (3.2.58) בשעה 8.30

ש.ב.

הנוכחים

חברי הוועדה:

י. רפאל - היו"ר
ב. אזניה
מ. בגין
י. בדר
ד. ברוב הא
ש. הלל
י. הררי
ז. ורהפטיג
ב. לוקר
נ. ניר
מ. סנה
ח. רובין
י. שופמן
י. ישעיהו
י. סלין
י. ש. רוזנברג

א. בן אליעזר - סגן יו"ר הכנסת

מוזמנים:

שר המשפטים פ. רוזן
ח. כהן - היועץ המשפטי לממשלה
ד"ר ידין
מר אילון
מר רוזנטל

מ. רוזטי - מזכיר הכנסת
א. צידון - סגן מזכיר הכנסת

סדר - היים

חוק הכנסת

היו"ר י. רפאל:

הנני פותח את הישיבה.

אני רוצה להודיע כי בישיבה הבאה, ביום
ב', נדון בחוק ההתיישנות ובחוק התעבורה.

חבר הכנסת אזניה ביקש להכניס שנוי

בהסתייגותו לסעיף 4.

אני מבקש להוציא בסעיף 4 את המלה
"רוביות" מן הנוסח שאני מגיש

ב. אזניה:

כהסתייגות.

אני רוצה להזכיר לוועדה כי בזמנו הוחלט
שאם תתקבל הסתייגות אזניה, מוחזר

ג. הררי:

החוק לדיון בוועדה, ולכן אין מגישים עתה למליאה הצעות אבנסואליות. אני
רוצה להודיע כי אנו מציעים הסתייגות אבנסואלית כדלקמן: בכל אזור יוכל
להיבחר רק ציר שקיבל רוב מוחלט (כלומר למעלה ממחצית הקולות). במקרה
שאף מועמד לא קיבל רוב אבסולוטי, תיערכנה כעבור שבוע בחירות מחדש, שגם
בהן ישתתפו כל המועמדים. יתכן שבסיבוב שני זה יתאחד הרוב דוקא מביב
מועמד שלא זכה לרוב מלכתחילה. זו השיטה שהיתה מקובלת ברפובליקה הצרפתית
השלישית.

ד. ורהפטיג:

אני מציע לבקש את כל הסיעות הסתייגות
בסעיף זה להציע רק הצעות עקרוניות,

על מנת שכשימוחזר החוק לוועדה במקרה שתתקבל הסתייגות אחת, אפשר יהיה
עוד להחליט על הסתייגות אטרנטיביות ועל פרטים.

כמו כן אני מציע להוסיף לנוסח הרוב את המלה "ארציות"
על מנת שלא תהיה אפשרות לפרש את הנוסח כאילו הוא יכול להתכוון גם
לבחירת אזורים.

ה. הוחלט: א. לעשות רביזיה של סעיף 4
ב. להוסיף לנוסח הרוב את המלה "ארציות".

ו. בר רב האי:

יש בכרוונתי להציע למחוק את המלה
"יחסיות", על מנת שגם אם תתקבל הצעת

הרוב, תישאר שאלה זו פתוחה עדיין. עתה אני מבקש למחוק את המלים "יחסיות"
ו"ארציות".

הסתייגות: ד. ברונהאי מציע למחוק
בסעיף 4 "ארציות" ו"יחסיות".

ז. הררי:

אין אפשרות להחזיר את החוק לדיון מחודש בוועדה מבקרה
שתתקבל במליאה אחת והסתייגויות, כל עוד ההסתייגויות
מנוסחות בצורה כל כך מפורטת. אם אי אפשר להסכים לכך, אסור למנוע הגשת
הסתייגויות אבנסואליות לכנסת.

ח. סרלין:

אני רוצה לדעת מה תהיה דמות הדיון בוועדה
לאחר שתתקבל החלטה בכנסת.

ט. שופמן:

אני מציע כי תהיינה שלש הצעות עקרוניות: בחירות כלליות ארציות,
או בחירות אזוריות בהן כל אזור בוחר ציר אחד, או בחירות
אזוריות בהן כל אזור בוחר כמה צירים והבחירות הן יחסיות. רק אז תוכל הוועדה
לקבל עוד החלטה על פרטים.

י. רפאל:

מבחינת סדר עבודתנו זו ההצעה הטובה ביותר,
חבר הכנסת סרלין מסכים, כך שהדבר

תלוי עוד רק בהסכמתו של חבר הכנסת אזניה.

יא. אזניה: לצערי לא אוכל לשנות הצעתי.

יב. ר' ידיון:

אם תתקבל אחת מן ההסתייגויות, לא תוכל הוועדה בהחלטותיה לשנות
זאת. במידה וישאר מקום להחלטה על פרטים, ממילא יהיו אלה
פרטים שמקומם בחוק הבחירות ולא בחוק הכנסת.

ח. דובינ:

כל פניה לבעלי ההסתייגויות היא
מיותרת. ברור שהוועדה לא תוכל

לשנות החלטת המליאה.

ג. אזניה:

אני רוצה להסביר את הסתייגותי. אין כל
מקום לפרוש שיש הבדל בין הצעה זו

להצעה הקודמת. אין בכך כל כוונה לגבי הרוב הדרוש לבחירתו של אותו ציר,
וכד'. מכיון שיש פרוט של רוביות (120 אזורים וכל אזור בוחר ציר אחד)
הרי המלה "רוביות" מיותרת.

ס. סנה:

האם לפי הצעתך, במקרה שאין רוב אבסולטי
לא נבחר איש בבחירה הראשונה?

ב. אזניה:

זאת צריך לקבוע בחוק הבחירות.

י. סרלין:

אני מוכן על יסוד פניית היושב-ראש לקצר
את הסתייגותנו לנקודות העיקריות:

הכנסת תבחר בבחירות אזורים יחסיות, לשם כך תחלק המדינה למספר אזורים
שווים עד כמה שאישר במספר הבוחרים; האזורים יהיו רצופים מבחינה טריטוריאלית;
כל אזור יבחר מספר שווה של חברי כנסת; מספר מסויים של חברי כנסת יחלק בין
רשימות ארציות. אולם עלי לקבל הסכמת סיעתי.

הי"ר י. רפאל:

אני מעמיד להצבעה את שתי ההסתייגויות.
במידה וישונה נוסח הסתייגותו של ח"כ

סרלין, יוחלט על הנוסח הסופי עד יום ב', יחד עם יו"ר הוועדה.

ה צ ב ע ו ת

הצעת ב. אזניה	-	נדחתה
הצעת י. סרלין	-	נשחתה

הסתייגויות: לח"כ

אזניה וסרלין.

אנשים צ"ע בהצבעות לסניף שלי אלא מהבנה של 3/4 -

י. שופמן:

סעיף 7

=====

ב. אזניה:

אני מבקש להחליט על רביזיה של
סעיף זה. הצעתי היא לכלול בין אותם

סוגים שאינם יכולים להיות מועמדים לכנסת, גם את הרמטכ"ל. עתה זה
מופיע כהצעה מיעוט.

הוחלט: להוסיף לסעיף 7 סעיף קטן (6) - ראש המטה הכללי.

ג. ניר:

בהחמנות זו אני מבקש להצביע שנית
גם את הצעתי להוסיף "רבנים וכהני

דתוח אחרות כל עוד הם משמשים בכהונתם."

ה צ ב ע ה

ההצעה לא נתקבלה.

הסתייגות לנ. ניר.

סעיף 30

ד. בר רב האי:
אני רוצה להודיע על שנוי נוסח בהסתייגותי לסעיף זה: "לא כוננה ממשלה או לא הובע לממשלה אמון בכנסת שלשה חדשים מיום כנוסה לאחר בחירות, או לא כוננה ממשלה שהובע לה אמון הכנסת כחום שלשה חדשים מן היום בו הביעה הכנסת אי-אמון לממשלה, והציע ראש הממשלה המכהנת לנשיא המדינה לערוך בחירות חדשות, יודיע נשיא המדינה על פיזור הכנסת לפי הצעת ראש הממשלה ויכריז על בחירות חדשות. מועד הבחירות ייקבע לפי סעיף 8(ב)."

ח. רובין:
אני שומר לעצמי זכות להציע הסתייגות אבנסואלית במיקרה ותקבל ההסתייגות הנ"ל: "עד לכינון ממשלה חדשה יכהן ראש הממשלה כממשלה!"

ההסתייגות של ד. בר רב האי אושרה .

ח. רובין:
אני מציע להחליט גם לגבי סעיף זה - כפי שהוחלט לגבי סעיף 4 - שאם הכנסת תקבל הסתייגות, יוחזר החוק לדיון בוועדה.

ההצעה נתקבלה.

י. ש. רוזנברג:
בסעיף 27 אני מבקש הסתייגות נפרדת מזו של חברי הכנסת ורהפטיג ורהרי:
"למחוק את המלים 'פלילית או'", היינו ישאר רק "איננו גורר אחריות אזרחית".

ההסתייגות אושרה.

י. ש. רוזנברג:
אחרי סעיף 35 יש לי הסתייגות המחולקת ל(א) ו(ב); אני מבקש למחוק את (א).

ד"ר ידין:
לאחר שהוועדה החליטה להעביר לחוק מיוחד את ענין תקופת כהונתה של הכנסת השלישית הרשיתי לעצמי להוסיף לאותו חוק נפרד גם את הסעיף המתקן את חוק הבחירות ומבטל כמה וכמה סעיפים. גם ענין זה לא צריך להיות כלול בחוק יסוד.

מ. בגין:
רצוני לבקש כי נקיים גם להבא אותו נוהג שאם יש כמה מצטרפים להסתייגות אחת, מופיע ראשון זה שהציע את ההסתייגות ראשון. אבקש לעמוד על כך קודם כל לגבי הסתייגותנו בענין הויסו הסופנס יבי של הנשיא.

היו"ר י. רפאל:
הפעם יהיו קשיים גדולים מאד לשמור על כלל זה, אך הוא יישמו במידת האפשר. לגבי הסעיף המסויים שהשכיר מר בגין, זה יובא בחשבון.

י. ש. רוזנברג:
אני מציע שהוועדה תפנה בבקשה לנשיאות או לוועדת הכנסת, שבענין הבחירות תהיה

ההצבעה חשאית.

היו"ר י. רפאל:
מכיון שאין בוועדה הסכמה לכך, אני מבקש להסיר הצעה זו.

הישיבה ננעלה בשעה 11